

פרוטוקול מס' 147
מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
מיום ו' כ"ט שבת תשל"ו 2.1.76 שעה 8.30

נכח:

חברי הועדה: י. ארידור - היו"ר

נ. אליעד
י. בארי
א. גיבלבר
מ. הכהן
א. הרליץ
א. ורדיגר
א. יפה
ב. מואב
ב. צ. קשת

מוזמנים:

א. גריפל - עיריית תל-אביב
א. מרק - עיריית תל-אביב
נצ"מ ב. ברלאי - משטרת ישראל
ב. בביקר - משטרת ישראל
ד. שיפמן - עיריית תל-אביב
א. קמה - משרד התעבורה
ר. טון - מפקח תעבורה אזור ת"א

מזכיר הועדה: י. יפה

רשמה:

א. גוטמן

- סדר היום: (1) דיון במסקנות הוועדה בענין הפיכת שכונת מונטיפיורי
משכונת מגורים לאזור תעשייה - הצעת ח"כ א. הרליץ
(2) התכנית לחניית כלי רכב על מדרכות בתל-אביב - הצעת
ח"כ י. בארי וב. מואב

היו"ר י. ארידור: אני פותח את הישיבה.
לפני שאני אעבור לסדר היום, אני רוצה להפנות את שימת-לב הוועדה לפסק-דין של בית המשפט העליון, שפורסם השבוע, ואשר מתח ביקורת חריפה על התנהגות חוקרי משטרת עפולה.

לפי פסק-הדין, התברר שעציר נחקר 13 שעות רצופות והיה עצור שבועיים בלי שהוא יכול היה להפגש עם עו"ד. בפסק הדין, בין השאר, נאמר: "בית-משפט זה התריע לא אחת על שיטות חקירה כאלה של הפעלת לחצים פסיכולוגיים... וכאילו לא נאמר דבר".

אני פניתי לנציגי היועץ המשפטי לממשלה בדרישה לדאוג לשינוי ההוראות הפנימיות במשטרה לגבי פגישות עורכי-דין עם עצירים. ההוראות, כפי שהן מבוצעות, אינן עומדות בהתאמה עם פסק-דין של בית המשפט העליון. הובטח לי, שההוראות האלה תשובנה. אני סבור, שלא צריך להמתין לביקורת של בית המשפט העליון בנושא של פגישות בין עורכי-דין ועצירים. זה דבר אלמנטרי במדינת חוק. או מצפה, ששר המשטרה יקח לשימת-לב את ההערות האלה של בית המשפט העליון, וידאג לשינוי מהיר של ההוראות בענין זה, כדי שהדברים יועמדו על תיקונם.

הוצא השבוע צו על תנאי בבית המשפט העליון, בנושא מונטיפיורי. למרות זאת, לא דחיתי את הישיבה בנושא זה, מתוך שדין ועדת הפנים אינן בגדר פגיעה בעיקרון של סוב-יודיציה. בדקתי את זה עם היועץ המשפטי, ושנינו באותה דעה; ז"א דיוני ועדת הפנים יכולים להיות, וועדת הפנים לא תוציא שום הודעה לעתונות בענין זה. חברי הוועדה והאורחים מתבקשים לא למסור שום הודעה בענין זה, וועדת הפנים לא תוציא מסקנות בענין זה, אלא לאחר שיגמר ההליך בענין הצו על תנאי. עם זאת, אין שום מניעה, שדיוני הוועדה, שהם במסגרת סגורה, יתקיימו, וחברי הוועדה והאורחים יוכלו לאמר את כל העולה על רוחם. כוונתי גם לא להוציא הודעות בלתי רשמיות.

הוזמן להיום ראש עיריית תל-אביב מר להט, ונמסר לי שהוא חולה. אני מבין שיבוא ממלא-מקומו מר גריפל.

א. הרליץ: אני מבקשת להעיר לגבי ההערה הראשונה של היו"ר. אני מניחה, שכל מה שהוא אומר, זאת אמת, וגם דאגתו כנה ונכונה ביחס לדרכי החקירה של המשטרה. אבל, אני חושבת, שאנחנו לא יכולים להתייחס לזה. אני, את הידיעה בעתון, לא ראיתי, ואינני משפטנית, ואין לי כל מושג מה אומרות ההוראות של המשטרה; כיצד ואיך לחקור. אם היו"ר רוצה להעמיד את זה לסדר היום, יעשה זאת ויעמיד לרשות חברי הוועדה את החומר. אחרת, זה נראה לי לא הגון לגבי אנשי המשטרה ושר המשטרה.

היו"ר י. ארידור: אמרתי, שערערת על ההוראות בקשר לפגישה בין עורכי-דין ועצירים. לא אמרתי דבר על נוהלי חקירה מסרתי הודעה, אחרי שקבלתי הודעה מהמסנה ליועץ המשפטי, שהם בענין לפניתי לדאוג לשינוי ההוראות.

א. הרליץ: אני מבקשת לראות את ההוראות הקימות.

היו"ר י. ארידור: אעביר לכם את ההוראות הקימות וגם את פסק-הדין של בית המשפט העליון.

א. הרליץ: אני מבקשת להרהר ביחס להמשך הדיון בענין שכונת מונטיפיורי, האם יש מקום לזה. העובדה, שהדיון הזה התקיים לפני כהונת ח"כ ארידור כיו"ר הוועדה וראש העיר ביקש שהוועדה תעבב את מסקנותיה כדי שהוא יוכל להופיע בפני הוועדה. אין לזה כל קשר עם מר גריפל. הוועדה התרשמה שאין תמימות-דעים בין ראש העיר ומר גריפל. הערעור על מסקנות הוועדה, הוא ערעור של ראש העיר עצמו. פרסום המסקנות נדחה והדיון נדחה מפני

שראש העיר ביקש לא לסיים את הדיון עד שובו לארץ. לכן, קשה יהיה להגיע למסקנות, כי לראש העיר יש דעה משלו. לכן, אינני יודעת איך אנו יכולים לקיים את הדיון.

ב.צ.קשת: בקשר לפסק-הדין של בית המשפט העליון בענין נוהל חקירה, וגם בהתחשב בעמדתו של היו"ר, שהוא לא רק משפטן אלא גם עו"ד ונתקל בעצירים ובנוהגים לא סימפטיים, אני חושב שוועדת הפנים ראוי לה לבקש את שר המשטרה או את המפק"ל עם היועצת המשפטית של המשטרה, שיופיעו בוועדת הפנים בקשר לנושא זה.

היו"ר י. ארידור: אני מקבל את ההצעה של ח"כ קשת. אני מבין, שהוועדה מקבלת את הצעת ח"כ קשת.

1. דיון במסקנות הוועדה בענין שכונת מונטיפיורי משכונת מגורים לאזור תעשייה - הצעת ח"כ א. הרליץ.

היו"ר י. ארידור: הן על תנאי שיצא בבית הדין אינו מובע את דיוני ועדת הפנים. הוא רק מובע פרסום ע"י הוועדה ומובע החלטה של הוועדה על מסקנות. אבל, אין זה מובע דיון חפשי בענין שכונת מונטיפיורי.

הערת ח"כ הרליץ היתה, שהדחיה בדיון בוועדת הפנים היתה לפי בקשתו של ראש העיר. ראש העיר חלה ונאמר לנו שר גריפל, ממלא מקומו, בא היום במקומו. מר גריפל, האם אתה מוסמך ליצג את דעותיו של ראש העיר? אם כן, כי אז אינני רואה מניעה שתיצג את דעותיו. אם אינך רואה עצמך זהה לאותו קו של ראש העיר, אז נשמח אמנם לשמוע אותם כממלא-מקום, אבל נדחה את הדיון לשמיעת ראש העיר.

א. גריפל: מהנדס העיר ואני קיימנו פגישה עם ראש העיר, והוא ביקש אותי שאהיה נוכח כאן כאשר תאמנו עמדות. אנחנו מבקשים להביא לכן את עמדת העיר. לראש העיר, היו בשעות אי-אלה ספקות, אשר אותם הוא ביטא כאזרח ולא רק כראש עיר. הוא ליבן את ההיסוסים והספקות בפורומים מקצועיים, עם אנשי מקצוע האחראים למיתאר וכו'. הוא ביקש לאמר כאן, שהודעות והחלטות אשר העיר קיבלה ואימצה והעבירה - הן תלות עליו.

היו"ר י. ארידור: ז"א עמדתך כאן היא עמדת עירית תל-אביב ולא תהיה בקשה נוספת של ראש העיר להופיע.

ב. מואב: בהצעה של ח"כ הרליץ לסדר היום, אנו עומדים במצב דומה לזה שהיה בנושא של חולות ראשל"צ; מגישים איזה שהיא טיוטה של מסקנות, והגוף שעליו מדובר בא ומציע שינויים לאחר שיש טיוטה. במקרה זה, בענין עירית תל-אביב, הם באים לאחר שיש טיוטה של המסקנות ומציעים שינויים. אני מתנגד לשיטה הזאת. לא רק מנסים לבוא לשנות את מסקנות ועדת הפנים, אלא גם מנסים לשנות עובדות בשטח. הענין של מונטיפיורי עכשו נדון בבית המשפט העליון, כי הגישו תכנית מיתאר חדשה. אנחנו דנו על תכנית משנת 1972.

היו"ר י. ארידור: הוועדה החליטה לפני כחצי שנה להזמין את ראש העיר תל-אביב. אני מקיים היום את החלטת הוועדה. מר גריפל מופיע במקום ראש העיר. אשר לפרסומים שהיו, לא הוועדה ולא היו"ר הוועדה אחראים לזה, אבל אי אפשר לכפות על חברי כנסת בענין זה יותר מאשר על הממשלה. אני מסתייג מפרסומים שונים שלא סוכמו בוועדה. אני הפצתי בין חברי הוועדה טיוטת מסקנות לגבי המשטרה, וזה יצא לפני כמה ימים. זו רק טיוטה. ברור שהמסקנות עצמן יפורסמו כשתהינה מסקנות.

א. גבלבר : בהוג שמזמינים את כל הגורמים, לפני שמטילים על ועדת-משנה להסיק מסקנות.

היו"ר י. ארידור: יש החלטה של ועדת הפנים. לא הזכרתי את מר גריפל על דעתי, אלא זו הזמנה של ועדת הפנים לראש העיר, ומר גריפל בא במקומו. אני מקיים את החלטת ועדת הפנים. לכן, אני מציע, שמר גריפל יפתח בדבריו ואחרי זה נסכם את הדיון. את המסקנות נסיק אחרי שיגמר הדיון בבית המשפט העליון.

א. גריפל : אני רוצה לשחזר במלים קצרות, מבחינה גאוגרפית, במה מדובר. לפניכם נמצאת המפה של שכונת מונטיפיורי על גבולותיה; דרך פתח-תקוה, דרך השלום, רח' גיבורי ישראל ורח' י. שדה. אלה הגבולות המקיפים אותה. למען המחשת המצב בשטח, מבחינת השימושים והיעודים, אני רוצה למקד את שמונה הרחובות, אשר העיריה בקריציה הקודמת החליטה להוציאם כתכנית מיוחדת מכלל האזור, כאשר האזור כלו מוקף תעשייה; בצפון נתיבי ישראל ותכנון תעשייה ברח' גיבורי ישראל לכוון הואדי, ברח' י. שדה גם כן אזור תעשייה, ודרך פתח-תקוה הוא עורק תחבורה ראשי סואן, ובתוך הים הסואן הזה, כאשר מבחינת הנתונים הטופוגרפיים אנו זוכרים את השיטפונות, וזה מקום ידוע בשיטפונות בגלל הנמך שלו, וזה מקום שסבל משיטפונות קשים, ובתוך ים זה של תעשייה, כאשר נתיבי אילון מצפון לדרום, ומזרח מקיפים את המקום, ואנו מתיחסים לאותם שמונה רחובות אשר בקטנו ליעד במיוחד כרחובות שנועדו למגורים פלוס שימושים לא מזיקים.

פרטנו את זה במסמך המלווה את התכנית הזאת, כשימושים שאינם מלאכה אלא מעבודת צילום, צעצועים ושימושים כגון אלה. אני מדבר על מסמך של שנת 72. אין תכנית אחרת. אני מדבר על התכנית המקורית, כפי שעברה לאישור הוועדה המחוזית ב-72/73, ותכנית זאת היא בתקף.

בתכנית זאת בקטנו - בניגוד לדעת המתכננים, מתכנן תכנית המיתאר ותכנית-האב של תל-אביב אשר בקטנו ליעד את כל השטח הזה לאזור תעשייה מתוך סיבות ושיקולים. גם היום, במסגרת תכנית-אב לעיר תל-אביב, כפי שאושרה לפני עשר שנים, מופיע מקום זה כמקום המיועד לתעשייה, לפי תכנית השמשוני ועמיעז - למרות זאת, החליטה ועדת בנין ערים להוציא שמונה רחובות, מתוך התחשבות ברצונם של תושבים המבקשים להאחז בנימות אמוציונליות ונוסטלגיה, כפי שבאו לביטוי בהופעתם בפני ועדה זאת, כדי לאפשר להם להמשיך לחיות ולשפר את תנאי מגוריהם. לען, נענתה ועדת בנין ערים ועיכבה תכנית אשר באה והוציאה שמונה רחובות, כאשר מעולם לא היה אזור כפי שמגדירים אותו כאזור מגורים א', אלא זה היה מאז ומתמיד אזור מעורב לשימושים מעורבים, אשר העיר תל-אביב סובלת ממנו. כשם שזה ברחוב הרצל, וולפסון וכו', ואלה אזורים שתוכננו בתקופת שנות השלושים.

עבדנו תכנית וצרפנו תחומים, שימושים ואזורי בניה. התכנית המקורית לא איפשרה לנצל 80% למגורים. העיריה המליצה להעלות את הניצול למגורים ל-120% ז"א שלוש קומות 40% בכל קומה ו-150% אחוז לאורך שדרות יהודית, כאשר למטה יש מסחר או שימושים לאחסנה ומעורב במגורים.

הוועדה המחוזית קיימה שורה שלמה של דיונים. הוועדה המחוזית, הממונה עלינו ואשר היא הצריכה לאשר, החליטה לתקן את המלצות העיריה מתוך שיקולים תכנוניים, כאשר אנו בקטנו להשען בעיקר על בימה הומנית ולהשאיר את המקום. הדעה של אנשי מקצוע היתה שיש ללכת בעקבות תכנית המיתאר ולהועיד את השטח הזה לתעשייה. אנו נאבקו על השארית הרחובות האלה. ההחלטה היתה לאפשר מגורים בסדר-גדול של 90% ז"א שלוש קומות 30% בכל קומה ושיפור לא מבוטל לגבי המצב הקיים, ו-140% באותו רחוב המאפשר שימוש מעורב של מגורים ושימושים.

זאת היתה ההמלצה לגבי אותה תכנית אשר הועברה

והופקדה. התכנית הופקדה לפני מספר חדשים, כי כאן התערב ראש העיר מר להט, וביקש לעכב. הוא התערב לפני שנה, כאשר התכנית עמדה להיות מופקדת בירושלים, וביקש לעכב ולדון בה מחדש.

חברים אשר היו אחראים לקבל ההחלטה הזאת, והיא התקבלה על דעת כל הסייעות בעירייה בקדנציה הקודמת, וזאת בעקבות לחץ תושבי המקום - אשר בחלקם עזבו את המקום, ובחלקם מניפים את הדגל לאחר שעברו לצפון תל-אביב אבל הם מניפים דגל למען מנהיגות מקומית המרכבת תמיד מאותם ארבעה אנשים - החברים שהיו אחראים לקבלת ההחלטה, ואני בראשם, שיכנענו את ראש העיר. בנושא תכנון אני טוען לעצמי מעמד דומיננטי בתל-אביב, והצלחתי לשכנע את ראש העיר לסגת מעמדתו ולקבל את ההמלצה המקורית כפי שהועברה לוועדה המחוזית, ואמנם, הוא הסכים

עכשו, כאשר זה קרה בחדש מאי 75, כאשר הודעתי לחברי בוועדה, שאני מבקש שהתכנית הזאת תופקד וראש העיר מבקש להסיר את הערעור כי הוא שוכנע, בעת הפקדת התכנית הופיעו נציגי השכונה וביקשו לנגן על הנימה הנוסטלגית: "נולדנו כאן, לחמנו כאן...". ובעת הפקדת התכנית, כאשר העירייה הפקידה את התכנית, עירערו תושבי השכונה על עצם הפקדת התכנית הזאת.

מדוע? משום שהמדיניות של הוועדה המחוזית הייתה לאפשר מגורים על רמה יותר גבוהה, אולם למנוע תכנית שכונת מגורים בים הזה של תעשייה. אני מבקש להבדיל בין לאפשר לחיות ובין לפתח. נמצאה כאן הפשרה בין אנשים המבקשים להמשיך לחיות כאן ובין אנשים המבקשים לפתח אזור מגורים חדש ולממש זכויות מגורים בשכונה שאינה מיועדת לכך.

ב.צ.קשת: הערעור שלהם קשור לשמונה הרחובות?

ב. מואב: הם רצו את התכנית המקורית.

א. גריפל: מעולם, בקדנציה כל שהיא, לא חזרנו על המלצות כאשר הוועדה המחוזית דחתה תכנית. אתה לא יכל לשחק פינג-פונג עם ועדה שהיא ועדה מטעם משרד הפנים. אני יכל להשיח ביקורת על נוהלים הנובעים מימי המנדט, אבל כל עוד הוועדה קימת - הם בדרג מאשר ואני בדרג של ממליץ. הם אימצו רק 90% ו-140%.

הדרישה עכשו מעיריית תל-אביב, היא, לעשות דבר שהיא מעולם לא עשתה - לשחק פינג-פונג עם הוועדה המחוזית. זאת דרישה לא מקובלת.

אני רוצה לבטא את העמדה שלי. אינני חושב, שבמקרה זה אנו עושים ענול לתושבי השכונה, כאשר אנו מאפשרים להם על פי הוועדה המחוזית לחיות, לגור ולהתפתח במונטיפיורי בתוך שמונה רחובות. זה ניתן לאלה הרוצים להמשיך לחיות שם מסיבות נוסטלגיות. מבחינה בריאותית וכל הסבות האחרות, אין מקום לפתח שם מגורים. רבים מאתנו נולדו באזורים אחרים והעתיקו את דירותיהם. הנוסטלגיה אינה מנופול של תושבי מונטיפיורי. אני נולדתי בשכונת הדרום ואיני מתגעגע לגור שם בגלל סבות אקולוגיות.

אינני מוכן להכנס למאבק עם הוועדה המחוזית. יש הבדל אם אומרים "על דעת ראש העיר אנו מכבדים את המלצת ועדת בנין ערים ונתנו לתכנית זאת להיות מופקדת". לא ערערנו עליה. היו כמה ערעורים מטעם חברי עירייה מסוימים, המבקשים שהעירייה תחזיר את התכנית הקודמת ותחזור אל ההמלצה על אף העובדה שהדרג הממונה לא מאמץ ולא מאשר.

העירייה מבקשת לכבד ולממש את האפשרות להפריד את שמונה הרחובות, כאשר היא המליצה 120% ו-150%. אני מבקש להודיע כאן, שהעירייה דואגת לכך, ובמשך שנתיים אחרונות לא הוצא אף רשיון אחד לשימוש מטריד כל שהוא בתחום שמונה הרחובות. אין זה אומר שלא התקמו שם שימושים, אבל לגבי כל מקרה ומקרה הגשנו תביעה משפטית להוצאתו.

אם רוצים שנפעיל משטרה עירונית במשך 24 שעות - אינני יכול להתחייב. אם מחכים שאנו נכבד את ההחלטה ולא נתיר שימוש שאינו מופיע בנספח לתכנית הזאת, ובעיקר מוסכים וכל מיני בתי מלאכה מטרידים, ובכך המודעות הזאת קיימת ומערכת הפיקוח על הבניה קיבלה ממני הוראות מפורשות להגיש תביעה בכל מקרה ומקרה ובאותם מקרים שיש אפשרות להוציא צו סגירה אדמיניסטרטיבי - לא נהסס לעשות זאת. יש לנו עכשו יותר חופש תימרון. אנו נמצאים כאן במחנק כזה, שהתושבים לא מבינים שללא פסק-דין של בית משפט איננו יכולים לפעול. יש הבדל בין רצון טוב ומגבלות החוק. אבחנו בהחלט מקיימים פיקוח. אני מבקש להבדיל בין עסקים שהתפתחו שם ברשיון לבין אלה שהם ללא רשיון.

אני מבקש למסור הודעה, שאנו באמת עומדים על ההצעה המקורית שלנו, והוועדה המחוזית תיקנה אותה, ואיננו יכולים לחזור לדיון, אלא אם כן הוועדה המחוזית תודיע לנו שהיא שוכנעה שהיא שגתה והיא מבקשת להחזיר את התכנית אלינו עם המלצות מחדש.

ב.צ.רשת: אז תחזרו להמלצות המקוריות?

א.גריפל: כן, בהחלט.

ב.מואב: האם ההחלטה על 80% קויימה, והאם אין היום בשמונה הרחובות האלה מבנים שנבנו ברשיון או לא ברשיון, באחוזי בניה גבוהים יותר? האם המצב הקיים אמנם נשמר, וזה 80%?

א.יפה: הבינותי מדברי ח"כ ב.מואב, כאילו צו על תנאי הוגש בגלל תכנית מיתאר חדשה, שהעיריה מגישה בנושא זה. אם הבינותי אותו נכון, אני רוצה לקבל אינפורמציה מעודכנת. אמנם, בדברין, מר גריפל, אמרת שלא הוגשה תכנית ואתם עומדים על התכנית שציינת. אם כך, השאלה היא האם הוגשה איזה תכנית שבגללה ניתן צו על תנאי או לא הוגשה?

נ.אליעד: אני באמת רוצה להודות לממלא-מקום ראש העיר, שמסר לנו את הדברים בצורה בהירה. עד היום, לפני ישיבה זאת, לא תפסתי מה היה הויכוח בדיוק. אני מבין, שהעיריה אינה מתנגדת אלא יש תהליכים של מציאות. אני מבין, שאמרת, שלוא הם היו רוצים להשתמש ברכוש הזה כרכוש תעשייתי, הם היו מפיקים ממנו הרבה יותר ערך.

א.גריפל: אין ספק. בהחלט.

ב.מואב: עד היום זה 80% ומעלים ל-90%, ולעומת זה לתעשייה מעלים ל-140% ואז בודאי שזה יותר כדאי לתעשייה.

נ.אליעד: האם אפשרי, בקשר לחוק המוצע ע"י ח"כ תמיר - שאני אחד ממתנגדיו - האם אפשר להבדיל בין תעשייה למגורים? האם אפשר יהיה באופן מעשי להחיל את החוק רק על מבני תעשייה, ועל מבני מגורים ליצור מנגנון שונה? אם מישהו בונה מוסך או קיוסק ומפעל שלא במקום - אני אהיה פחות רגיש כלפיו אם אתן לראש העיר סמכות לפנות את זה ולהרוס. אך לא כן לגבי איש אשר מתוך מצוקת דיוור סגר מרפסת.

א.הרליץ: אני נתקפת בסחרחורת ואני חוששת שארצה לפתוח משרד חקירות משלי, כמו שעושה ח"כ א.אולמרט, כי בכל פעם כאשר אנו דנים בשכונת מונטיפיורי אנו מקבלים אינפורמציה חדשה.

היתה תכנית אשר ועדת בנין ערים העירונית קיבלה בשנת 72 והפקידה בוועדה המחוזית. ישבו כאן אנשי הוועדה המחוזית, ולא התרשמתי שהם אלה המורידים את אחוזי הבניה למגורים ומעלים את אחוזי הבניה לתעשייה. לא התרשמתי כך, לא ממר רזביק ולא מהמהנדסים

שהיו אתו. לכן, אני תמהה כיצד התקבלה ההחלטה הפורמלית הזאת של ועדה מחוזית, שהיא "זריקת מות" לשכונה הזאת, כי מי שמעלה את אחוזי הבניה לתעשייה ומקפיא את אחוזי הבניה למגורים, הוא מגרש משם את התושבים.

על יסוד מה הוגש הצו בבית המשפט העליון?
כיצד יתכן שהוועדה המחוזית עשתה דבר כל כך לא סביר ומדוע אין לוועדה המקומית כח לערער על כך?

י. בארי:
האם נסיתם פעם לעשות חשבון כלכלי באיזה מדה, אם תושבי המקום, בעלי הדירות, ימכרו את רכושם שם, מה ניתן לעשות בתמורה כדי לרכוש דירות מגורים במקומות המיועדים אך ורק לדיוור ולא לאזור מעורב?

מחקרים מודרניים הוכיחו שרעש וזיהום בעצירתם ברחוב... אם בשכונה הרחובות לא יוקמו מוסכים ומוקדי רעש, הזיהום יעצר ולא יעבור הלאה, אלא יעצר שם... האם לדעתכם, כאשר המוסך יוקם ברחוב התשיעי, הזיהום והרעש יצטרו?

לכן, שאלתי מתיחסת להערכת הנכסים, לחשבון רנטבילי, האם מסוגלים התושבים לעבור למקום אחר?

א. יפה:
האם זה תפקידה של העירייה לעשות חישובים כאלה? זה לא ענינה.

א. גריפל:
אני מבקש להבדיל בין הוספת בניה ברשיון ובין הוספת בניה פרועה ללא רשיון. לא הוצאנו רשיון לאחוז אחד מעל ל-80% מאז שהשכונה הזאת קיימת. אין זה אומר שאין בניה פרועה אשר אנו מנסים להתגבר עליה בכל חלקי העיר, כולל מונטיפיורי. קבלנים מבקשים למקד כל ימי שימושים. יש בניין אחד, שהוקם ערב ההחלטה הזאת, בתוך הגבול של שכונה הרחובות. שם התמקם המכון לפריון עבודה ויש אולם להנצחת קדושי וילנא. הוא אושר כבניין למגורים ושהנה מכל האחוזים לבניין מגורים. אחר כך הם עשו שינויים קלים ע"י ביטול הקירות הפנימיים וביטול שרותים ומרפסות. הוקם שם בניין מגורים והוסיפו 30% מרפסות. בא המכון לפריון עבודה והקים אולם להנצחת קדושי וילנא. השימוש הזה לא מופיע במסגרת השימושים המוגדרים ונתקבל באהדה ע"י תושבי המקום. אנחנו לא אישרנו. הוועדה המחוזית לא אישרה את הבניין הזה, והגשנו תביעה משפטית על פי סעיף 219 תוך מיצוי כל אפשרויות החוק.

אנו ממצים את ההליכים המשפטיים נגד אלה המבקשים לקבל רשיונות על הוספת בניה.

ב. צ. קשת:
הכוונה בשאלה היתה האם בשכונת מונטיפיורי אין איזו הגברה בבניה בלתי חוקית, בעיקר בקשר לעסקים?

א. גריפל:
לא. סיירנו במקום כמה פעמים. כמובן, שהמצב שם אומלל, וזה בעקבות המצב בכלל, ולא דוקא בגלל שכונה הרחובות, אלא זה גם המצב ברח' צ'לנוב וברחוב וולפסון, וכך גם בשדרות יהודית, כי אלה אזורים המיועדים אצלנו לרה-בינוי. זה לא אב-טיפוס אידאלי שהיינו רוצים לראות במסגרת תכנון טוב של עירית תל-אביב.

לשאלת ח"כ יפה האם הוגשה תכנית אחרת, אני מודיע שהעירייה לא הגישה מאז שנת 72 שטם תכנית אחרת, אלא התכנית הזאת כפי שהצגתי כאן.

לשאלת ח"כ אליעד, תשובתי היא: מחוץ לרחובות האלה, אין אפשר לבלום התפתחות תכנונית? בזה שאתה מאפשר ניצול בניה. לתעשייה יש לי כל הקריטריונים עד 200%, לבניין משרדים יש עד 250% לדונם, כולל הקלות שנותנים לבניינים רבי-קומות כדי להתמודד עם סלאמס ופינויים. תסכים אתי, שעל מנת לעודד יוזמה להתמודד עם פינויים, יש הבדל אם אני אשכנע יזם לבנות באזור ל' או באזור שכונת התקווה.

בשכונת התקוה צריך להשקיע מליונים כדי לפנות תושבים. באזור ל' היזם צריך להגיע להסדר עם 2-3 אנשים ע"י עו"ד מוצלח.

לגבי איחוד חלקות, אנו נותנים תמריץ לכל מי שבונה לגובה, כי עליה לגובה זה כולל התיקרויות כגון מעליות וכל הכרוך בבניה לגובה. צריך לקחת את זה בחשבון כשאתה שואל אותי מה השוני ביחס למגורים ולתעשייה. יש, אבל זה בחזקת קריטריונים קיימים. זה קיים בכל המקומות. אנחנו בכל מקום נותנים אחוזים אחרים למלאכה, אחוזים אחרים לבניה לגובה, ואחוזים אחרים לאיחוד חלקות. ככל שהמגרש יותר גדול - עקב איחוד חלקות - אנו נותנים יותר אפשרויות, כי אנו מעוניינים שיבנו על חלקות של דונם ולא של 300 מ"ר, כי אז התכנון יותר טוב.

לשאלת ח"כ י. בארי, עלי לאמר שהחשבון הכלכלי הוא כזה, שאנו עשינו ממש מחקר. אני רוצה לאמר בצורה חד-משמעית: אין כל השוואה לחשבון הרנטבילי לבעל הרכוש לממש את רכושו במסגרת אחוזי התעשייה והוא יכל בתמורה שהוא יקבל במונסיפיורי לרכוש דירת יוקרה בת 4,5-5 חדרים באזורי המגורים המפוארים ביותר בתל-אביב.

יש במונסיפיורי מקומות שבהם אנו הולכים עד 200% בבנייה תעשייה, רק מתוך מגמה לעודד את התעשייה, בעיקר לאורך הצירים דרך פתח-תקוה והואדי, ואם הרנטביליות לא תהיה בידי היזם הוא לא יגש לבניה. לכן, העיריה עושה זאת ע"י אחוזי בניה כדי לעודד אותם.

אילו תושבי מונסיפיורי היו מתאחדים סביב הרעיון לממש את המקסימום האפשרי של הרכוש שלהם ולעבור למקום אחר, החשבון הרנטבילי נבדק וקיים. זאת גם היתה הסבה, שראש העיר אימץ את הרעיון כי הוא רוצה מאד להיטיב עם התושבים ולא ההפך מזה. אבל, הדרך לכוונות טובות רצופה קשים.

לח"כ אליעד: אני חושב, שממך, ח"כ אליעד, אינני יכול ללמוד לתת אינטרפרטציה לעברין של תעשייה ומגורים ולהכניס כל אחד מהם לקטגוריה שונה. אצלי קבלן שהוא עברין מבחינה הבניה, הוא אותו עברין אם הוא בונה לצרכי מגורים כמו זה הבונה לתעשייה. בהתייחסות לאחוזי בניה ובהתייחסות לקולא או לחומרא אי אפשר להפריד בין מי שרוצה להגדיל את בנין המגורים במונסיפיורי ובין מי שרוצה להגדיל את המחסן שלו.

ג. אליעד: אני מתכוון מבחינת ביצוע החוק; יש הבדל איך אתה מבצע את זה נגד אדם אומלל לבין אדם שיש לו אפשרויות הלא יש הבדל אם זה נגד מוסך או נגד משפחה בת 12 נפשות.

א. גריפל: אם למשפחה מרובת ילדים, בשכונה זאת או אחרת יש חריגה של מרפסת אשר סגרו בגלל העובדה שזאת משפחה מרובת ילדים וזה נעשה כדי להרחיב את המקום, על אף שהחוק מחייב אותי לעשות זאת - אינני עושה זאת, על אף שאני עלול לתת את הדין על כך. בשכונת מונסיפיורי אין מצב של מצוקת דיור, כי צורת המגורים שם היא כזאת שזה לא קיים. אבל, ניצול שלש קומות 30% כל קומה, זה מאפשר קבלת דירות יפות של 100 מ"ר לכל דירה או 110 מ"ר לכל דירה. זה כבר עניין רנטבילי.

ח"כ הרליץ שאלה על הוועדה המקומית. למעשה, צובדה שאנו לא הגשנו תכנית מתוקנת. עדיין קיימות ההמלצות של הוועדה המקומית לאפשר 120 + 150 והחלטת הוועדה המחוזית כפי שבאה לביטוי ע"י הפקדת התכנית. ההחלטה הזאת נתקבלה פה אחד בוועדה המחוזית בתחילת 1974 בנוכחות כל נציגי משרדי הממשלה, מינהל מקרקעי ישראל, משרד התחבורה, משרד השיכון, משרד הבריאות, התכנון ונציגי משרד הפנים וראשי ערים היושבים שם. התקבלה החלטה של 90%-140%. היחיד שלא היה לו מה לאמר מבחינת הצבעה, זה אני.

א. הרליץ: זה לא נאמר לנו ע"י נציגי משרד הפנים. הם פשוט שיטו בנו. אנחנו מחברים מסקנות על סמך מה שנאמר לנו, ועכשו אנו שומעים שבשנת 74 נתקבלה החלטה.

מזכיר הוועדה, מר בר, אמרנו לנו את זה.

א. יפה :

א. גריפל : לא בקשנו להקפיא שום דבר. ח"כ הרליץ ביקשה לדעת מה היתה העילה. עילת הגשת הבג"ץ היא זאת: דורשים מאתנו שנחזיר ונעלה שוב לדיון את החלטה של הוועדה המחוזית בעת תקופת ההפקדה, ובחזור על ההצעה המקורית שלנו וניכנס לויכוח עם הוועדה המחוזית בין ההצעה שלנו וההצעה שלהם.

אני לא מאוסר מהעובדה שאני יכול רק להמליץ, אבל זאת עובדה, ואני יכול רק להמליץ.

ב.צ.קשת: אינני מבין, איך, מבחינה משפטית, אפשר לדרוש בנוסח: "עליך לדרוש מחדש משהו". אבל, מה העילה כלפי הוועדה המחוזית?

א. גריפל : שיחזרו בהם.

היו"ר י. ארידור: בית המשפט יחליט אם יש עילה או לא.

א. יפה : כל אדם יכול להגיש ערעור על החלטת ועדה מחוזית.

היו"ר י. ארידור: אין בפנינו נוסח העתירה ואין טעם שניכנס לזה. בית המשפט יחליט כפי שיחליט. לי לא ברורה העילה.

א. מרק : הוועדה המקומית, כאשר היא אישרה 120 ו-150 היא יצרה מצב מאוזן, כי 120% מגורים + 30% מרפסות, יוצרים למעשה אותו משקל כמו 150%. ז"א, לא עשינו אפליה. אילוא משהו היה רוצה למכור מגרש, לוא היה רוצה לעשות את זה כדי להקים בנין או לתעשיה, היתה בזה אותה התועלת. הוועדה המחוזית יצרה עיקרון תכנוני והוא: עידוד שימוש דומיננטי למלאכה, ז"א הם מעודדים את מי שרוצה לבנות לשם מלאכה. בדרך כלל, כאשר הוועדה המקומית מגישה המלצה למחוז - או שהוא מאשר אותה או שהוא דוחה אותה. זה מקרה ראשון, שהוועדה המחוזית החליטה החלטה אחרת. בדרך כלל הוועדה המחוזית, או שהיא מאשרת, או דוחה, או אומרת: "תגישו תכנית אחרת, ונאשר". פה קרה מקרה, שהוועדה המחוזית החליטה לשנות תכנית שלנו.

א. גריפל : מדוע הוועדה המחוזית שינתה ומה היא רוצה: בדרך כלל לגבי תכנית בנין ערים על מגרשים בודדים היא או מאמצת או דוחה עם הערות. כאן, מדובר בתכנון עיר, ועל כן הוועדה המחוזית בהחלט מופקדת על הנושא הזה.

אני בא להפריד בין מעורבות של דרג ממונה לגבי כל מרפסת ובין הגשת תכנית בנין ערים המתיחסת לגורלה של העיר מבחינת תעשיה וכו'. על זה היא החליטה. על זה אין לנו סמכות לערער. אנחנו יכולים להחזיר את זה לדיון ולהחליט מחדש, ואז זה משחק פינג-פונג.

מתי התעוררה הבעיה? בעת הפקת התכנית.

אמנם, ידענו שזה יקרה. לא ידעתי שזה יקרה דוקא מצד התושבים, כי הם למעשה קיבלו את מה שהם רצו; לחיות ולשפץ את המגורים.

למה אנו המלצנו 120% ו-150%? כי בעת שהגשנו את התכנית, הנהגה הוא שאל ה-120% יש אפשרות להוסיף מרפסת וזה 30%, הרי נוצר מצב מאוזן. העיריה המליצה מראש מצב מאוזן בין מגורים ובין שימושים אחרים. הוועדה המחוזית מעולה לא הכירה ב-30% אלה. לכן האיזון הזה לא היה לנגד עיניה והיא ביקשה לבטא את הפער, ז"א מתן תמריץ מובהק למיקום מלאכה לעומת מגורים. זה היה בכוונה.

ברגע זה, במצב שהתכנית מופקדת, לעיריה ולוועדת

בנין ערים אין מעמד.

א. הרליץ : אם נכון, שב-74 הוועדה המחוזית כך החליטה, אז מה ועדת הפנים מאז ועד היום יושבת ודנה? על מה מערערים? על מה שקרה ב-74?

א. גריפל : באמצע 74 החליטה הוועדה המחוזית מה שהחליטה. עד שהתכנית הולכת להפקדה, עוברים מספר חדשים. בא ראש העיר וביקש להקפיא את התכנית כדי לבדוק את זה וכדי לסגת מהתכנית שבאה בענין שמונה הרחובות. שלחתי מכתב ובקשתי להקפיא את הנושא, ואז, חברי ואני שיכנענו את ראש העיר והוא קיבל את הדעה. ואז, בחדש מאי, ועדת בנין עזים מקומית החליטה להודיע לוועדה המחוזית, שאין לה התנגדות שהתכנית תופקד. לאחר שראש העיר שוכנע, שאין לעד את האזור לתעסיה פרופר נתנו אור ירוק להפקדת התכנית.

ג. אליעד : מדובר ב-80% בשדרות יהודית, ששם ימשיכו לבנות רק למגורים. הבעיה היא שזה אינו מאפשר בריחה לשימושים אחרים, כי בשמונה הרחובות האחרים אין יותר מ-80%.

א. גריפל : יש בנינים שבהם זה מותר, כמו בפינות וכו'. התכנית, שהיא עוד לא אושרה, שם יש אפשרות של הוספת מרפסת, וזה יעלה ל-115%. גם ההצעה המתוקנת היא על 115%.

היו"ר י. ארידור : אני מודה למר גריפל על הבהרותיו. אני מזכיר לנוכחים, שתלוי ועומד צו על תנאי, ולא יהיה שום פרטום, לא מטעם הוועדה ולא מטעם החברים הנוכחים כאן על הדיון שהתקיים בנושא זה. גם מסקנות הוועדה לא תקבלנה עד סיום הדיון בבית הדין העליון. אני מבקש למסוד ברכת החלמה לראש העיר.

2. התכנית לחניית כלי רכב על מדרכות בתל-אביב - הצעת ח"כ י. בארי רב.מראב

היו"ר י. ארידור : אנחנו ממשיכים בדיון על חנייה על מדרכות בתל-אביב. כפי שזכור לחברי הוועדה, מבחינת זמן הישיבה לא נתאפשר לנציגי משרד התחבורה והמסורה לאמר את דבריהם.

א. קמה : עמדת משרד התחבורה, כפי שהתבטאה בוועדה אשר הוקמה ע"י המטה למלחמה בתאונות דרכים, היתה, שהחנייה על מדרכות צריכה להיות מסוייגת במדת-מה. הסייגים הם מטעמים בטחוניים ואסטיים, אלא שאין להתעלם מעובדת חנייתן של מכוניות רבות היום על המדרכות. זאת תופעה קיימת במתן התר, ובאי-מתן התר אינני בטוח אם ימנעו את התופעה הזאת.

לא היתה לנו הזדמנות לעשות ניסוי כדי לקבוע באותה תקופה אם הדבר ניתן בתנאים שייקבעו מראש באלה מקומות תותרנה החנייות, למשל רוחב מינמלי של מדרכה או אי-המצאות ליד צמתים ודברים כאלה, שהם תנאים מוקדמים להתרת חנייה.

אנחנו היינו מוכנים לערוך את הניסוי הזה, ע"י התרת חנייה, כפי שזה קיים בעולם, ע"י הפרדה בין אותו 1,5 מטר שיש להפריש להולך רגל.

היו"ר י. ארידור : אתם ב-10 לנובמבר הוריתם שהניסוי יוגבל ל-200 מקומות חניה בלבד. אני מביע את צערי, שהאינפורמציה הזאת לא היתה בידי הוועדה בדצמבר. צריך היה להבהיר את זה בוועדה. דובר על 200 מקומות. יש על כך מכתב מטעם משרד התחבורה לאזרח אשר פנה בענין זה. אני מצטט: "משרד התחבורה התיר לערוך ניסוי מוגבל להקף של 600 מקומות חניה... החלט לצמצם את הקף הניסוי ל-200 מקומות חניה בלבד...". זה מודיע משרד התחבורה לאזרח שפנה בענין זה.

מר שיפמן אומר שהוא איבנו יודע על קיום המכתב הזה. אני מבקש לדעת, מדוע החלטה כזאת לא נמסרה גם לעיריה ולמשטרה. אני שמח שקבלתי את העתק המכתב הזה ע"י אותו אזרח שפנה למשרד התחבורה. המכתב חתום ע"י א.רון שהוא עוזר השר, ז"א שהוא גם לא מודיע ליועץ המשפטי של משרד התחבורה. אני לא מבין את הסדרים האלה.

א.קמה:
הניסוי הוא על 600 מקומות חניה. אין אפשרות להגיע למספר מדוייק. בודקים, והכוונה היא להגיע עד 600 מקומות.

ד. שיפמן: קבענו 32 רחובות עם 600 מקומות.

ב. מואב:
עמדתי בקשר עם התושבים אשר הגישו עצומה. היה ידוע לי, שהיתה החלטה כזאת במשרד התחבורה על 200 מקומות.

א. קמה:
אנחנו בסינו לאמר שהמקומות האלה צריכים להיות באזור מגורים ובמקומות שיקבעו. מראש בסינו להגביל עצמנו מתוך הערכה שזה יגיע ל-600. הצד הבטיחותי הוא שמכתיב לנו, ואז אמרנו שהמשטרה בתאום עם העיריה ומשרד התחבורה יבדקו את המקומות, שבהם יהיה הניסוי ויגיע למה שיגיע. המפקח על התחבורה יגיד לכם מקומות זה יגיע.

נצ"מ ב. ברלאי:
לא היתי רוצה להתייחס להערות שקדמו וחרגו קצת מעבר לנושא לגבי תכנון מקומות חניה ואפשרויות קידום מקומות חניה, אלא היתי רוצה להצטמצם בבעיה הספציפית הנוגעת לחניה על מדרכות.

ב-1973 המשטרה יזמה את הסקר הזה לציון מקומות שבהם קיימת חניה על המדרכות, כדי לבחון האם ניתן באותם מקומות לתת היתר רשמי כדי שלא נבוא בהתנגשות ובהתרסה בלתי מציאותית עם החיים הממשיים. לכן, עם כל הכבוד לאלה אשר העירו קדם, ודברו על תכנון נרחב, עלינו לראות את המציאות הקיימת בתל-אביב היום.

היום בתל-אביב חסרים כ-80,000 מקומות חניה; ביום, עקב התנועה המוגברת, ובלי לה עקב חניה לילה. בתל-אביב, רק בעשר השנים האחרונות, היו תקנים מוסכמים שכאשר בונים בניין בן 12 דירות, צריכים להיות שם 12 מקומות חניה, ומתפשרים על שמונה, ולפעמים רק על ארבעה, ועל ארבעה לוקחים כפר. כך זה היה במשך שנים, והתושבים נאלצו להחנות את כלי-רכבם על מדרכות.

היתי מאושר ומסכים עם ח"כ מואב וח"כ אליעד, לוא היינו יכולים לעצור את כלי-הרכב במבואות העיר. אז עבודת המשטרה היתה יותר קלה ונוחה, גם מבחינת הזרמת התנועה. אבל, עובדה היא, שעל המדרכה חונים עשרות אלפי כלי-רכב בתל-אביב, בשעות הלילה וגם בשעות היום. לכן, עמדה לפנינו מטרה אחת, עם שתי מגמות:
1. לתת גושפנקא לאותם כלי-רכב איפה שהרוחב הוא 6-8 מטר עם 2-3 נתיבים, תוך תשומת לב למספר דברים שהם פונקציה ישירה למתן ההתר, והם: רוחב המדרכה, כמות הולכי-הרגל המסתמשים במדרכה, רוחב הכביש, עומס התחבורה, אופי הרחוב, אופי האזור ובאיזה שעות של היממה ניתנת האפשרות לכן. הדברים האלה הועברו למשרד התחבורה. הגענו למסקנה, שאם ניתן את ההתר למספר רחובות מסויים, אותם כלי-רכב יחנו לפי אותם קריטריונים שאנו נקבע ולא יחנו בכל מקום ומקום.
2. באותם מקומות שיחנו מחוץ למסגרת ההתר, נוכל להגביר את הפיקוח.
3. ניצור עובדות חיים, שלא נבוא בקונפליקט עם האזרח, כדוגמת המכתבים שח"כ מואב העביר אלי.

קבלת מכתב מוועד של רחוב מסוים והם מבקשים להחיל את החוק של חניה על המדרכה, ובשם המחצית הרחוב פונים אלי שלא בתפטר בענין זה.

היו"ר י. ארידור: מה משקל דעת התושבים?

נצ"מ ב. ברלאי:

במקרה הזה, מחצית הרחוב רוצה שנפסיק ומחצית הרחוב רוצה שנקיים את החוק. באותם מקרים, בהם יש מיגבלה שהמדרכה צרה, ולא תהיה אפשרות להחנות חניה - לא נתיר חניה. אם המדרכה תהיה כזאת שאפשר להחנות את החניה - אנו נתיר את החניה, וגם לתושבים יהיה מקום מעבר.

לכאורה, כבר יכולים לשאול מה זה יתן לנו, אם חסרים 50,000 מקומות חניה. בשנתים האחרונות חלה תנופה לא מעטה במציאת מקומות חניה בתל-אביב; נמצאו ברחוב אבן-גבירול מקומות חניה, ניצלו מגרשים שעמדו ריקים. אבל, אי אפשר להדביק את התפתחות המיבוע ע"י מקומות אלה. מה יוסיפו אלפיים מקומות חניה שאנו התרנו במרחב הירקון בלבד? בשני המרחבים הנוספים אנו מגיעים ל-5,000 מקומות. אבל, אני מדבר על מרחב הירקון. אם תהיה תחלופה יומית של פעמיים-שלוש, הרי האלפיים ישמשו ששת אלפים כלי רכב, ז"א נוסף ששת אלפים מקומות וזה כמו 15 בנינים בגודל החניון ברח' גרוזנברג. כדי לענות על הכמות הקיימת של כלי רכב הצריכים חניה, היה צריך לבנות בנין כמו ברח' גרוזנברג, מדי ארבעה ימים.

אי אפשר לגרש את אלה הבאים לעיר. אני מדבר על אותם מקומות שבהם נצטרך לאכוף את החוק, כאשר הם לא יהיו בהתאם לקריטריונים שקבענו, ונמנע את הקונפליקט עם המשטרה ברחוב מסוים כאשר מחציתו בעד החוק ומחציתו נגד. אנו נקבע את הקריטריונים שישרתו את המחצית האחת של הרחוב ואת המחצית השנייה, כאשר העיקרון המנחה יהיה שמירת בטיחות הולכי-רגל ומניעת תאונות עד כמה שאפשר לפי הכללים שיקבעו בהתאם להסדר הזה.

ר. טון: יש דברים שאתה יכול להעריך מראש, בלי לעשות נסיון. יש דברים, שקשה להעריך מראש בלי לעשות נסיון ממש. הענין הנדון, הוא בגדר נסיון, האם הקהל יתאים עצמו להסדר הזה ולא יחנה במקומות שאינם מתאימים. לכן, הלכנו לקראת הנסיון, כדי ללמוד ממנו וכדי לבחון את הענין באספקטים שונים. יש לזה אספקטים רבים, שאינך רואה כשאתה מכין לעצמך דבר באופן תאורטי עד שאתה ניגש לזה ומתברר שמספר הנפגעים במדרכות הוא גדול מאשר חשבת קדם. אני אומר זאת לאחר נסיון קצר מאד ברחוב מסוים בתל-אביב, כאשר התחלנו לעשות את ההערכות המעשיות והתברר שצריך להחנות מכונית בין עמודי חשמל ואתה לא רוצה להפריע להולכי רגל, ואז מתברר שזה לא כל כך פשוט כפי שאתה חושב מראש. אני מדבר על רחוב שפינוזה בתל-אביב, שם נסיון נסיון ראשון פשוט לסמן את הסימון. אולי זה גם מבהיר את הכוונה של מר א.רון; שהכוונה היא להתחיל ב-200 ולנסות 200 מתוך ה-600.

היו"ר י. ארידור: אז הוא היה צריך להבהיר שזאת תחילה, ולא ליצור את הרושם שזה רק 200.

ד. שיפמן: אנחנו רצינו יותר מקומות. אני בעד יותר מקומות. אני יכול להביא בקשות של מאות אנשים שהרחוב שלהם לא נכלל והם בעד זה שתהיה חניה במדרכות. בעלי הרכב, הם בעד. הולכי-רגל שאינן להם רכב, הם נגד. בתל-אביב שני שלישים מהמשפחות הם בעלי רכב. לכל משפחה וחצי בתל-אביב יש היום מכונית.

אחד המשגים החמורים הוא, שמשרד התחבורה מתערב בענין רחוב שפינוזה בתל-אביב. אנחנו סיכמנו על פי דיונים שנמשכו יותר מחצי שנה, שאנו מאתרים 600 מקומות. קבלנו לזה אישור משר התחבורה. מועצת העיריה, לפני חדש וחצי, קיבלה החלטה על המקומות והרחובות, על 600 מקומות. אין כח היכל לדחות את זה, אלא דיון מחדש.

אני מציע להתיחס להחלטות הברורות שנתקבלו, ולא למכתב שבו גם ה-6,000 וגם ה-200 אינם מדויקים. המכתב נשלח למספר אזרחים, וזאת תשובה של מנהל הלשכה.

אני מבקש להבהיר, שאנו עומדים לעשות נסיון של 600 מקומות. בישיבה הקודמת הסברתי מדוע.

היו"ר י. ארידור: אני רוצה להביע את דעתי האישית בנושא זה. לי נראה, שהנסיון הוא נסיון מצומצם. בודאי שהנסיון לא בא לפתור את בעיות התחבורה של תל-אביב וגם לא יכל לפתור. אני לא רואה מניעה, שבמסגרת כל מיני נסיונות, יעשה גם נסיון מהסוג הזה. בסופו של הנסיון אפשר יהיה לקבל מסקנות אם הנסיון הזה מצליח או לא. ועדת הפנים יכולה לבקש לדווח לה מה תוצאות הנסיון הזה על ידי כל הגורמים המעורבים בנסיון הזה.

אני מציע, לאור מה שאמרתי, שוועדת הפנים תרשום לפנייה את ההודעות שנמסרו ע"י האורחים שלנו, ולאחר חצי שנה ימסר לנו דוח על הביצוע של הנסיון.

ביחס לשש מאות מקומות ומאתיים מקומות, היתי מבקש ממך קמה לברר את העניין הזה. אם מדובר ב-200 מקומות, אז הוועדה תתכנס שוב לדון בעניין. אם מדובר ב-600 מקומות - אני מבקש שמר רון יוציא תיקון לאותו אדם שהוא כתב אליו, עם העתק לוועדת הפנים והגורמים המעורבים בעניין.

ב. מואב: אם הדיון מסתיים, לדעתי אנו צריכים לקבל החלטה לדחות את קבלת ההחלטה לישיבה הבאה.

ב.צ.קשת: כנראה, שחסר לי ידע. אני מבין שלא נוכחתי בישיבה אחת. על 600 היתי תוהה. על 200 אני חושב שאין מה לדבר ולהתייחס. זה לא נסיון ולא נלמד מזה דבר.

יש דברים, שאני מתייחס אליהם ברצינות כאשר מדובר בהודעת הממשלה. מה ז"א מנהל לשכת השר מחליט שזה יצומצם ל-200 מקומות? אם זה 200 הרי זה לא יהיה שום נסיון ולא נלמד מזה דבר. אני פונה לאחרי, למשרה, למפקד המרחב, שיסביר לי מה הוא ילמד מ-200 מקומות חניה? (נצ"מ ב.ברלאי: אני רוצה אלפיים מקומות) אני חושב, שאלפיים זאת מדה שאפשר להתייחס אליה.

ב. מואב: אני גם חושב, ש-200 זה כלום.

א. הרליץ: ביודעי את נפש העם הזה, שבתוכו אני יושבת, שכאשר אתה פותח לו פתח, הוא לוקח את כל הבניין, אני רוצה בכל זאת לשאול: בעולם, כאשר יש חניה על המדרכות, יש איזה שהוא סימון שהוא ברור. אני לא בטוחה, שתושבי תל-אביב יעמדו בזה. אבל, האם חשבתם מה יהיה הסימון באותן מדרכות שמותר יהיה לחנות בהן? האם יהיה ברור, או יקרה כפי שזה קרה כאשר כלם החלו להחנות על מדרכות בלי לדעת איפה מותר?

ר. טון: יהיו סימונים ברורים.

א. הרליץ: אני מבקשת לדחות את הסיכום לישיבה הבאה.

היו"ר י. ארידור: נדחה את הסיכום להחלטה לישיבה הבאה. אני מודה לאורחים.

י. בארי: אדוני היו"ר, השבוע ניתן פסק-דין ע"י בית משפט מחוזי, שבו הביעה השופטת תמיהה, שנאסם שנתפס בשורה ארוכה של מעסי מירמה וזיופים, ממשיך להיות מועסק ע"י עיריה מסוימת, ולמרות שאסור לו להיות מועסק במקום עבודה נוסף, הוא ממשיך לעבוד במקום שבו הוא רימה, גנב וזייף, וזה נעשה בידיעת העיריה, שאצלה קיים איסור של עבודה נוספת.

התיצבו להגנתו כעדי אופי, עובדי העיריה. השופטת אמרה: "אפשר היה לחשוב שכאשר התברר שהנאשם רימה, ניצרו חצנם ממנו וניסו להנהיג ביקורת יעילה יותר. אולם מזכיר העיר הודה כי "עד היום אי אפשר לערוך ביקורת... והם נוהגים כמקובל במדינה".

הואיל וועדת הפנים ממונה, בתחום הפרלמנטרי, גם על הרשויות המקומיות, אני חושב שאנו צריכים לקבל אינפורמציה מראש העיר וממשרד הפנים, אלה צעדים בנקטים ואיך מסבירים מצב זה.

היו"ר י. ארידור: אפנה למנכ"ל משרד הפנים ולראש העיר.

קבלתי פניה מהאיגוד למסחר. הם שמעו על התכנית להעלות את מסי הרשויות המקומיות ורוצים להתקבל ע"י ועדת הפנים בנושא זה. אני עוד לא השבתי לפניה הזאת. אנו קיימנו דיון בנושא זה בוועדה ולא היתי רוצה לפתוח את זה מחדש. אם דעת הוועדה היא שיש להזמין - נזמין ונשמע את דעתם. אני היתי מציע, שאני אענה להם, שהוועדה קיימה דיון והם מתבקשים לשלוח את הערותיהם. הערותים יהיו לשימת-לב הוועדה.

היו"ר י. ארידור: ובכן, מזכיר הוועדה התקשר עכשו עם משרד התחבורה, והתשובה של מר א. דון מאשרת את ההחלטה שנתקבלה בשבוע ראשון של נובמבר, שבשלב ראשון יאושרו רק 200 מקומות חניה.

עלי לאמר, שהמלים "בשלב ראשון" אינן מופיעות במכתב שנשלח למר מלמוד. זה דבר חמור, כי זאת הטעית הציבור. עלול להיוצר אצל התושבים הרושם שכאשר הגורמים העירוניים מדברים על 600 מקומות ויפעלו על 600 מקומות - הם פועלים בניגוד להוראות משרד התחבורה.

ב. הדבר הזה לא נמסר לנו ע"י מפקח התחבורה בדיון בוועדת הפנים, שהתקיים בדצמבר. אני אבדוק את זה בפרושוקול. אני אבקש את ההסבר על שתי הנקודות.

ב.צ.קשת: אני מתיחס לענין הזה בחומרה רבה יותר. אנחנו ועדה פרלמנטרית ובפנינו מופיעים נציגי מוסדות שיש להתיחס אליהם ברצינות. עירית תל-אביב, משרת ישראל ומשרד התחבורה, שלושה גורמים אלה לא ידעו מהנין הזה. אני כבר לא מדבר על זה שגם אנחנו לא ידענו. זה לא יתכן. זאת פשוט הפקרות.

צריך להעיר להם, שאם הם צימצמו או זה שלב ראשון - איך הם מאפשרים שהגורמים החיביים לערוך את הניסוי לא ידעו על כך.

היו"ר י. ארידור: מר מלכה כתב: "...אלה הם התנאים, שקבענו כהכרחיים לביצוע הניסוי שגם היקפו נקבע במדוייק - 400-600 מקומות חניה בלבד."

ב.צ.קשת: אני מציע לכתוב לשר התחבורה.

היו"ר י. ארידור: אני אכתוב לשר התחבורה.

א.גיבלבר: הענין עצמו, אומלל. הגענו לדיון ואינני יודע מה ליעץ. הנטייה שלי היא לא לעשות דבר. אבל, עושים נסיון, ואין לי עצה אחרת. לוא היתי בטוח, שאם נאסור לעשות את הניסיון, זה יהיה טוב, היתי מציע לאסור את עשית הניסיון. אבל, כיון שהתחלנו לדון בזה, הרי יש כאן דבר נוסף ועוד דבר נוסף, ואנו נכנסים לבירורים על היחסים.

לוא היו שתי גישות שונות, אז היה מקום לכתוב לשר.
אבל, אם היתה כאן טעות של מנהל לשכה, מדוע צריך להכנס כאן לחידוד
יחסים?

ג. אליעד: אני תמים-דעים עם ח"כ קשת. זה מדאיב אותי אם
יכולים לעשות טעות כזאת. אני בכל זאת, לא להשתמש
במכתב. אני מציע שהיו"ר יזמין את מר מלכה הנה והוא ישמע את הדברים,
ונאמר לו דברים כדרכנות, אבל זה ישאר בפנים. לא היתי רוצה שזה
ימצא את דרכו לעתונות. במקום לעשות מזה עוד טרף, אני מציע שנסתפק
בזה שנזמין אותו הנה.

ב.צ.קשת: אין לי צורך שמר מלכה יבוא הנה. יש לי כאן שר ולא
מר מלכה. הרי פה בישיבה, ישב אדם המיצג את משרד
התחבורה ולא ידע על כך.

היו"ר י. ארידור: לא אני הזמנתי את מר קמה הנה, אלא בקשתי את משרד
התחבורה לשלוח את האדם המוסמך לכך. על כל פנים,
אני לא אפרסם את זה.

ג. אליעד: אני מבקש, שיהיה סגנון כזה שלא תהיה עוד תוספת
לשוחרי-טרף במדינה הזאת.

הישיבה ננעלה בשעה 10.30

== - - - - - ==